Walczył i pracował dla Niepodległej

Józef Jaroń to bohater, który przyczynił się do odzyskania niepodległości i budowy II Rzeczypospolitej Polskiej. Był synem ziemi rzeszowskiej (Podkarpacie), sądeckiej (Małopolska) i staszowskiej (dawne województwo kieleckie, późniejsze tarnobrzeskie, a obecnie świętokrzyskie) – legionistą, nauczycielem, żołnierzem Wojska Polskiego, więźniem obozu w Kozielsku, którego zamordowano w bestialski sposób w Katyniu w 1940 r.

5 lipca 1919r.

Urodził się 18 stycznia 1900 r. w Ruskiej Wsi. Jego rodzicami byli Wawrzyniec i Zofia z domu Zielińska. Ukończył Szkołę Powszechną w Dąbrówce Niemieckiej. Następnie uczęszczał do II Gimnazjum im. króla Bolesława Chrobrego w Nowym Sączu. W 1915 r. podjął naukę w Męskim Seminarium Nauczycielskim w Starym Sączu. W 1919 r. uzyskał tam świadectwo dojrzałości. W latach 1919-1923 pracował w charakterze tymczasowego nauczyciela w szkole w Gągolinie i w Mściowie. W 1923 r. zdał II egzamin nauczycielski w Przemyślu i uzyskał patent na nauczyciela szkół powszechnych. W latach 1927-1928 dokształcał się na Państwowym Wyższym Kursie Nauczycielskim w Poznaniu w grupie śpiewu i muzyki oraz wychowania fizycznego.

W latach 1924-1929 uczył w Szkole Powszechnej w Ossali, a w latach 1929-1939 uczył i kierował Szkołą Powszechną nr 2 w Staszowie. W tejże miejscowości w latach 1934-1938 pełnił także funkcję ławnika.

Od 1 października 1919 r. należał do Związku Nauczycielstwa Polskiego. W latach 1919-1921 był członkiem Ogniska ZNP w Koprzywnicy, w latach 1921-1924 w Sandomierzu, następnie w latach 1924-1929 w Tursku Wielkim, a od 1929 r. – w Staszowie.

W Staszowie, wraz ze swoją żoną, Stefanią, udzielał się w Towarzystwie Dramatycznym im. Aleksandra Fredry, nazywanym Teatrem Fredreum. Był wielkim entuzjastą morza. Należał do Ligi Morskiej i Kolonialnej. Ponadto nasz bohater należał do Związku Strzeleckiego i posiadał „Odznakę Strzelecką". Działał również w Ochotniczej Straży Pożarnej, Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej oraz utrzymywał bliskie kontakty z Legionistami.

W 1917 r. jako ochotnik wstąpił do Legionów Polskich, następnie w grudniu tegoż roku do Polskiego Korpusu Posiłkowego. Służył w 6. kompanii uzupełniającej, Bolechów. W lutym 1918 r. został internowany na Węgrzech, później wcielony do armii austriackiej. W listopadzie 1918 r. brał udział w rozbrajaniu Austriaków w Nowym Sączu.

W 1920 r. uczestniczył w wojnie polsko-bolszewickiej w składzie 1. Pułku Strzelców Podhalańskich. Po przeniesieniu do rezerwy był przygotowywany w macierzystym pułku do objęcia funkcji dowódcy plutonu na wypadek wojny. W 1932 r. ukończył kurs w Batalionie Podchorążych Rezerwy Piechoty nr 7a w Jarocinie. Na podporucznika mianowany ze starszeństwa w 1932 r., a na porucznika w 1939 r. z przydziałem do 2. Pułku Piechoty Legionów Polskich. We wrześniu 1939 r. zmobilizowany został do improwizowanego 4. batalionu 94. Pułku Piechoty Rezerwowej, formowanego na bazie ośrodka zapasowego żandarmerii w Staszowie. Walczył na wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej. Stamtąd w bliżej nieokreślonych okolicznościach dostał się do sowieckiej niewoli. Przebywał w obozie w Kozielsku. Następnie po 13 kwietnia 1940 r. wywieziony do Katynia i tam zamordowany. Pozostawił żonę Stefanię, córkę Irenę i syna Jerzego. Żona pracowała w Staszowie do 1944 r. Po wyzwoleniu wraz z dziećmi przeniosła się do Dwikóz.

Za zasługi dla kraju odznaczony został Krzyżem Legionów, Srebrnym Krzyżem Zasługi (1937 r.) i Brązowym Medalem za Długoletnią Służbę (1938 r.) oraz licznymi medalami pamiątkowymi. W 2007 r. pośmiertnie awansowany do stopnia kapitana.

Agata Bazak